

El cardenal Mercier

Dintre les modernes corrents filosòfiques hi figura el seu nom i a la davantera, com un gran organitzador i per una nova direcció donada a la filosofia escolàstica.

Quan en Sanseverino, canonge de Nàpols, va iniciar la restauració de la filosofia de Sant Tomàs, hi que prompte hi prengueren seti de preferència en Liberatore, en Prisco, en Zigliara i d'altres, per a molts era com cosa rescomida. Al cardenal Mercier es deu bona part haver-la airejada i fer-la entrar sense titubeigs en el gran edifici de les ciències modernes.

La primera empena data del 1881 al instituir la càtedra de la filosofia de Sant Tomàs, i l'altra empena i la més decisiva, al montar en 1894 l'Institut Superior de Filosofia, i de que en fou el portaveu la magna «Revue neo-scolastique».

L'Institut es de lo més ampli en son ensenyament. Hi dona cabuda a totes les branques de les ciències tenint relació amb la filosofia. Fonamenta els seus estudis en les ciències d'observació, i d, un modo especial amb les que s'anomenen físiques i fisiològiques.

Els purs escolàstics, en aquesta manera d'estudiar-ho, hi veuen un perill i d'aquí'ls reparos que hi posen. Segons aquests, l'escola de Lovaina al explicar la sensació com cosa extensa ho venen a dir en forma que pot ben plaure a la escola psicofísica. Ademés, la preocupació del Institut de Lovaina d'ocupar-se amb certa delectació de qüestions que afecten a la psico-física o psico-fisiològica, consideren que es fica en un terreny que ja no és el propi de la veritable filosofia. Aquesta, venen a dir, s'ha de cuidar de la casa pròpia, no ha d'anar a batxillejar en les veïnes. Segons ells, una cosa es aprofitar-se dels resultats de les demés ciències i una altra és cultivar-les i preocupar-se'n més que de la mateixa filosofia.

Aquests reparos els fan extensius a la faisó com expliquen l'origen dels coneixement, a l'importància que donen al hipnotisme, i a varis

punts i modalitats del Institut de Lovaina.

Peró aquest, amb tot i aixó, està dins de la filosofia escolàstica, i lo que fa es renovar-la, vigoritzar-la amb bufades d'aires contemporanis, i aprofitant-se dels fets de la ciència moderna assegurar amb més fermesa qualche troç de fonament descalçat i presentar-se a la palestra blandint les mateixes armes del contrari.

L'Institut té publicat un gran curs de filosofia; el cardenal Mercier és autor de la «Logique, Metaphysique générale ou Ontologie, Psychologie Critériologie générale ou Traité générale de la Certitude». Ademés es autor igualment de «Les Origines de la Psychologie contemporaine», llibre que a la seva aparició, un crític de tants vols com en Domet de Vorgues, en els «Annales de Philosophie chrétienne» ne deia que l'ha via llegit amb l'interés més viu, i «que li semblava superior a tot quant fins aleshores havia escrit l'eminent director del Institut filosòfic de Lovaina.

L'il·lustre cardenal Mercier, deixant de banda la seva notable actuació com a ministre de l'església i el seu preminent lloc en la filosofia i d'ésser la mateixa bondat, té altres mèrits que'l fan remarcable. Citem-ne sols uns: el negociar amb representants de les esglésies protestants anglesa, alemanya i del Nord d'Amèrica una armonització o fusió amb l'església catòlica, generós intent que ja es proposaren endevades capdals del pensament com en Bossuet i en Leibniz; i l'altre, els clams d'ànima morint-se d'angoixa al veure invadida sa petita Bèlgica, clams que repercutiren per tot arreu. Fou aleshores que la terrible trasbalsada europea va treure al eminent purpurat del clos pacífic de la filosofia i el portà a ser un dels herois per entre la basarda de les canonades i els pantejos desesperats de la seva estimada terra boi escolant-se. Unicament la intel·lectualitat sabia l'existència d'aquell cardenal dirigint un gran centre d'estudis filosòfics, i la baixa bestialtat de la guerra fou motiu de que's pregonés el seu nom als quatre vents i de que sa figura, ja relevantia, pren-

gués còrpora de gegantí al anar recurrent crudel calvari, amb pensa serena i amb energia indomable, per entre mig de basses de sang i de les bafarades insoportables dels cadàvres descomponent-se i del brill de les baionetes sempre amenaçadores.

La filosofia el va reconèixer com un dels seus cultivadors predilectes, la bondat i l'església catòlica com un dels seus fills millors, i Bèlgica com a digne de figurar en el martirologi de sos més preclars patriotes.

J. VIDAL I JUMBERT.

Notes de l'Ajuntament

Per estimar-ho d'interés, la Alcaldia ens prega la inserció de la següent nota.

«LAS NUEVAS CUOTAS MILITARES

Como el Estatuto Provincial modifica la clase e importe de las cédulas personales, las cuotas militares progresivas que deben ser satisfechas según los casos, con arreglo al artículo 403 del Reglamento de quintas, quedan modificadas en la siguiente forma:

Aquellos a quienes corresponda pagar en concepto de cédula personal 1'000 pesetas, 5'000 pesetas

Los que por igual concepto paguen cédulas menos de 1'000 pesetas hasta 400, 3'500.

Los que paguen cédulas de menos de 100 pesetas hasta 25 pesetas, 1500.

Los que paguen menos de 25 pesetas de cédula 1,000.

Esta tairfa no será aplicable a los empleados del Estado, Provincia o Municipio, a quienes les corresponde obtener cédula personal con arreglo al sueldo o haber activo o pasivo que perciban, ni a los militares comprendidos en el apartado) del artículo 225 del Estatuto provincial de 20 de Marzo de 1925, si no la pagan mayor por su riqueza, todos los cuales, con independencia de la clase de cédula que paguen, abonarán las siguientes cantidades:

Los que perciban sueldo o haber superior a 10'000 pesetas, 1,000 pesetas.

Los que perciban hasta 10,000 pesetas, 500.